

OULU

Oulun Lyseon liikuntasali
Koekaivaus, heinäkuu 2020

Muuritutkimus Oy
FM Maija Helamaa

4.8.2020

TIIVISTELMÄ

Muuritutkimus Oy kaivoi koekuopan Oulun Lyseon liikuntasalin lattian alle heinäkuussa 2020. Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnon edellyttämä koetutkimus liittyy vuonna 1908 valmistuneen liikuntasalirakennuksen suunniteltuihin korjaustöihin. Lyseon tontin pihalla tehdyissä lukuisissa arkeologisissa kaivauksissa on kaivettu esiin 1600-luvun porvariskaupungin rakennuksia ja kerroksia. Koekuoppa kaivettiin, koska oli viitteitä siitä, että arkeologiset kerrokset jatkuvat rakennuksen alle. Koetutkimuksen perusteella liikuntasalin alaa ei ole kaivettu tyhjäksi vanhoista maakerroksista eikä lattian alustaa korvattu esim. puhtaalla hiekalla. Koekuopan lounaisreunasta tuli esiin kiviperustuksen osa, ja osa kerroksista oli sekoittumattomia. Löytöaineisto kuopasta oli vähäinen ja väljästi ajoitettavissa 1700–1800-luvuille. Arkeologista potentiaalia lattian alla on, ja ilmiöt voivat tulla esiin nopeastikin perustusten koksikuonakerroksen alla olevan sekoittuneen tasoitekerroksen alta tai yhteydestä.

ARKISTO JA REKISTERITIEDOT

Kohde	Oulu, Oulun Lyseon lukion liikuntasali, tontti 1-11-1 / Kajaaninkatu 3
Muinaisjäännös	Oulun vanha asemakaava-alue (muinaisjäännösrekisteri 1000006102)
Rakennustunnus	100285862T
Tutkimuksen laatu	Kaupunkiarkeologinen koekaivaus
Ajoitus	1600–1900-luvut
Sijainti	ETRS -TM35FIN-tasokoordinaatit: N 7211070 E 427971 ETRS-GK26-koordinaatit: N 7213188 E 26475088 Korkeus noin 9,60–10,25 m (N2000)
Tutkimuslaitos	Muuritutkimus Oy
Vastuullinen johtaja	FT Kari Uotila
Kenttätyönjohtaja	FM Maija Helamaa
Apulaistutkija	HuK Janne Haarala
Kaivaja	Fil. Yo Lauri Järvenpää
Projektikoodi	MuTu120022
Kenttätyöaika	16.7.2020
Tutkimusalue	Koekaivauksen pinta-ala 1,4 m ²
Tutkimuksen tilaaja	Oulun Tilapalvelut -liikelaitos / Oulun kaupunki
Tutkimuslupa	MV/78/05.04.01.02/2020, diar. 03.06.2020
Löydöt	Ei talteen otettuja löytöjä
Valokuvat	Muuritutkimuksen arkisto, MuTu120022Dg_1–17
Alkup. raportti	Museovirasto
Raportin kopiot	tilaaja, Pohjois-Pohjanmaan museo

Aikaisemmat tutkimukset

Kallio, Titta (2005). *Oulu, Oulun kadut, Oikokatu, Kajaaninkatu, Torikatu, Ojakatu, Saaristonkatu, Franzenin puisto. Katutöiden arkeologinen valvonta 2004*. Museovirasto, Rakennushistorian osasto.

Sarkkinen, Mika (2006). *Oulu, Lyseon piha. Koekuopitus 26.6.2006*. Pohjois-Pohjanmaan museo

Kallio-Seppä, Titta (2007). *Oulu Lyseo 1-11-1. Kaupunkiarkeologinen koekaivaus 27.4.-21.5.2007*. Museovirasto, Rakennushistorian osasto

Hyttinen, Marika (2014). *Oulu Lyseon lukion tontti 1-11-1/Kajaaninkatu 3. Kaupunkiarkeologinen kaivaus 18.7.-7.8.2013*. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut

Mikkola, Esa (2015). *Oulu Lyseon lukion tontti 1-11-1/Kajaaninkatu 3. Kaupunkiarkeologinen kaivaus 26.6.-6.8.2014*. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut.

Helamaa, Maija (2016). *Oulu, Lyseon lukion piha. Kaupunkiarkeologiset tutkimukset 7.7.-31.9.2015*. Muuritutkimus ky.

Mikkola, Esa (2017). *Oulu Lyseon lukion tontti 1-11-1/Kajaaninkatu 3. Kaupunkiarkeologinen kaivaus 27.6.-16.9.2016*. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut.

SIJAINTIKARTTA

Tutkimusalueen sijainti (punaisella ympyrällä).
Pohjakartta: Oulun kaupunki

SISÄLTÖ

Tiivistelmä	
Arkisto- ja rekisteritiedot	
Sijaintikartta	
Sisällysluettelo	1
1. Johdanto	2
2. Taustatiedot	3
3. Kaivaushavainnot	4
4. Yhteenveto	5

LIITTEET

- Liite 1: Karttaluettelo
- Liite 2: Kartat 1–8
- Liite 3: Kuvataulut MuTu120022Dg_1–17
- Liite 4. Yksikköluettelo

1. JOHDANTO

Muuritutkimus Oy kaivoi koekuopan Oulun Lyseon liikuntasalirakennukseen, liikuntasalin lattian alle 16.7.2020. Koekaivaus perustuu Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoon vuonna 1908 valmistuneen liikuntasalirakennuksen alla olevasta arkeologisesta potentiaalista liittyen liikuntasalin suunniteltuun korjaukseen (lausunnon OUKA/5143/12.03.03.05/2020, 28.4.2020, jatkolausunto 29.5.2020). Kohde kuuluu muinaisjäännökseen Oulun vanha asemakaava-alue (muinaisjäännösrekisterin kohdetunnus 1000006102). Työn tilaajana on Oulun kaupunki / Oulun Tilapalvelut -liikelaitos.

Rakennuksen koillispuolella, pihalla tehdyissä arkeologisissa kaivauksissa saatiin vuonna 2015 viitteitä siitä, että osa arkeologisista kerroksista tai rakenteista voivat olla säilyneenä liikuntasalin alla. Myös koekaivauksen aikana saman aikaisesti tehdyt kaivaukset kesällä 2020 antavat viitteitä kulttuurikerrosten jatkumisesta. Koekaivauksen tavoitteena oli selvittää, onko liikuntasalin alla mahdollisesti säilyneenä arkeologisesti potentiaalisia kerroksia.

Koekaivaus tehtiin samaan aikaan pihalla tehtyjen laajempien arkeologisten kaivausten kanssa (Helamaa / Muuritutkimus Oy). Tutkimuslupa koekaivaukseen on annettu yhdessä varsinaisen kaivauksen tutkimusluvan kanssa (MV/78/05.04.01.02/2020, 3.6.2020). Kenttätyönjohtajana toimi FM Maija Helamaa, koekuopan kaivoivat HuK Janne Haarala ja fil. yo Lauri Järvenpää Haaralan vastatessa dokumentoinnista.

Kaivaus tehtiin stratigrafisena yksikkökaivuuna. Yksikkökirjaukset tehtiin Access-pohjaiseen tietokantaan ja siitä on koostettu tuloste raportin liitteeksi. Päähavainnot on kirjattu varsinaiseen raporttiosaan. Yksikköjen juokseva numerointi on aloitettu numerosta 900 jotta ne eroavat selkeästi pihalla tehtyjen kaivausten yksiköistä. Muu dokumentointi tehtiin valokuvin (Canon EOS 6D) sekä takymetrimittauksin (Topcon GT). Takymetri on asemoitu tuomalla koordinaatiston kiintopisteet liikuntasaliin sisälle. Mittausaineiston asemointiin on käytetty Linnankadulla sijaitsevia Oulun kaupungin Tasokiintopistettä 5634 (X: 7213249.580, Y: 26475077.811) ja korkeuskiintopistettä 63 (X: 7213208.474, Y: 26475166.538, Z: 10,182). Käytetty koordinaatisto on ETRS-GK26, ja korkeusjärjestelmä N2000. Mittausaineistosta on koostettu kartat AutoCad Civil 3D 2020 -ohjelmistolla ja niiden tulosteet ovat tämän raportin liitteenä. Valokuvat on arkistoitu Muuritutkimuksen kuva-arkistoon (MuTu120022Dg) ja niistä on koostettu kuvataulut raportin liitteeksi (liite 3). Koekuopan harvat esinelöydöt on kuvattu ja kuvailu sanallisesti, minkä jälkeen ne on poistettu.

Koekuopan koko on noin 1 x 1,4 m. Kuoppa sijoitettiin Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologi Mika Sarkkisen ja Oulun kaupungin rakennuttajainsinööri Tero Kauppilan kanssa pidetyssä katselmuksessa määritellylle alueelle lähelle koillista, pihan puoleista seinää. Kuopan kaakkoisreuna on liikuntasalin pituussuunnassa suurin piirtein keskellä.

Arkeologinen kaivuun aloitettiin koksikuonakerroksen alta, noin 25 cm lattiapinnan tasosta, korkeudelta 10,00 m mpy. Koekuoppa kaivettiin puhtaaseen pohjamaahan asti, joka tällä kohdin tuli esiin noin 9,65 m mpy. Kaivettuja kerroksia oli noin 30–35 cm paksuudelta. Kaikki maakerrokset kaivettiin lastalla. Lisäksi pohjamaa vielä varmistettiin 20x20 cm ja 20 cm syvällä koepistolla. Kuopan lounaisreunalla havaittiin kivirakenne ja kuopan pohjalla joitain paikallaan olevia kerroksia. Osin kaivetut kerrokset olivat sekoittuneita, mutta koekaivannon perusteella voidaan sanoa, että täysin liikuntasalin alaa ei ole kaivettu tyhjäksi ja että jonkin asteisesta sekoittuneisuudesta huolimatta arkeologista potentiaalia liikuntasalin alla on.

Ennen arkeologista kaivuuta kaivauskohta suojattiin alipaineistetulla teltalla. Lattia purettiin ja sen alla ollut perustuskerroksena käytetty, myrkyllisiä PAH-yhdisteitä sisältävä koksikuonakerros poistettiin haitta-ainepurkuna. Valmistelutöistä ja kaivuun jälkeisistä entisöintitöistä vastasi Purkupiha JT Asbesti Oy Oulun kaupungin tilauksesta.

Kaivuun jälkeen koekuopan pohjalle laitettiin suodatinkangas merkiksi ja kuoppa täytettiin siitä kaivetulla maalla, josta oli poistettut kaikki yli 10 cm kivet ja tiilenpalat. Päälimmäiseksi täyttömaakerrokseksi jätettiin vaalea yhtenäinen silttikerros. Maatäytön päälle on tehty raudoitettu pohjustus sementtipohjaisella pika-lattiamassalla. Massan alle jääneet kivet erotettiin massasta kaistaleella muovia. Täytön jälkeen lattiasta irrotetut laudat on asennettu takaisin.

2. TAUSTATIEDOT

Koekuoppa kaivettiin Oulun Lyseon liikuntasalin sisälle sen lattian alle. Liikuntasalirakennus on rakennettu vuosina 1907–1908. Muut Lyseon koulurakennuksista on rakennettu vuoden 1822 palon jälkeen 1820-luvun mukaiseen asemakaavaan. Lyseon päärakennus on vuodelta 1831 ja sen laajennusosat 1800-luvun lopulta sekä vuodelta 1932. 1800-luvulla tontilla on ollut myös muita, puisia rakennuksia, mikä ilmenee mm. valokuvasta vuodelta 1887 (Hyttinen 2013 -> Hautala 1976, kuvaliite/Pohjois-Pohjanmaan museo).

Seikkaperäisempi esitys tontin historiatiedoista on kirjattu muun muassa Titta Kallio-Sepän sekä Marika Hyttisen kaivausraportteihin vuosilta 2007 ja 2013. Vuoden 2016 kaivausraportissa osa kartta-aineistoon liittyvistä tiedoista on korjattu / päivitetty.

Oulun Lyseon pihapiiri (tontti 1-11-1) Pokkitörmällä kuuluu 1600-luvun Oulun keskeisiin alueisiin. Se on vuonna 2002 tehdyssä kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa (Ikonen & Mökkönen 2002) määritelty kuuluvaksi luokkaan 1, joskin sittemmin jo pitkälti tutkittu arkeologisin kaivauksin. Säilyneiden karttojen perusteella alueen asemakaavan tiedetään olleen epäsäännöllinen 1600-luvun alkupuolella. Vanha joelta ja linnalta johtava katu, joka kaakossa levenee toriksi, halkoo Lyseon tonttia (Ikonen & Mökkönen 2002: liite 3.1., liite 3.2., Hyttinen 2013:7). Regulointisuunnitelma, johon myös nykyinen asemakaava suuntautuu, on tehty vuonna 1649. Tunnetut kaupunkipalot tuhosivat kaupunkia vuosia 1652 ja 1655, jonka jälkeen regulointia lienee ryhdytty toteuttamaan. Vuonna 1705 tehtyjen kaupunkimittausten perusteella piirrettyissä kartoissa regulointi näyttää jo toteutuneen (Mikkola 2017: 10–13). Kaupunki on myös palanut samana vuonna. 1700-luvulla nykyisen tontin kohdalla sijainneissa korttelissa on ollut useampia pienempiä tontteja, ja korttelin kaakkoisosassa on ollut raatihuone toreineen (Mikkola 2017: 15, karttaote 11).

Oulu Lyseon pihalla on tehty laajoja arkeologisia tutkimuksia 2000-luvulla suunniteltujen kunnostus- ja uudistustöiden takia. Elokuuhun 2020 mennessä lähes koko tontin rakentamattomat osat on kaivettu, kaivausalueiden yhteenlaskettu pinta-ala on oin 1400 m². Pihan arkeologista potentiaalia on selvitetty ensin pienin koekuopin pihan nurmi-alueella (Sarkkinen 2006, Pohjois-Pohjanmaan museo) sitten hieman laajemmilla alueilla (Kallio-Seppä 2007 / Museovirasto, RHO ja Hyttinen 2013, Museovirasto, ARKE). Vuonna 2014 Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut tutki Esa Mikkolan johdolla pihan kaakkois-/ päärakennuksen puoleisen osan, käsittäen noin puolet pihan kiveystä osasta (Mikkola 2014). Muuritutkimus Oy (silloin Ky) kaivoi pihan toisen puoliskon pihasta vuonna 2015 Maija Helamaan johdolla (Helamaa 2016). Arkeologiset kenttäpalvelut puolestaan jatkoi Mikkolan johdolla tontin Linnankadun puolella sijainneen pysäköintialueen kaivauksilla vuonna 2016 (Mikkola 2017). Kesällä 2020 Muuritutkimus Oy kaivoi liikuntasalirakennuksen pohjoispuolelle jäävää pihaa jatkaen vuoden 2015 alueesta luoteeseen (Alustava kenttätyöraportti 27.7.2020 / Helamaa). Vuosien 2020 ja 2016 kaivausalueiden väliin on Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnon mukaisesti jäänyt tutkimaton kaistale.

Piha-alueiden kaivauksissa on tutkittu vaihtelevan paksuisia kulttuurikerroksia. Koulurakennusten välisellä pihalla on osia kulttuurikerroksista tuhoutunut ja sekoittunut 1900-luvun pihan muokkaustöissä ja osin myös 1822 palon jälkeisessä rakentamisessa. Osin kerrokset ovat olleet sekoittuneita pohjamaahan asti, paikoin vanhimpia kerroksia on säilynyt päällä olleiden myllerrysten alla. Myös Linnankadun puoleinen reuna oli paikoin täysin tuhoutunut, pihan keski- ja luoteisosissa kulttuurikerrokset olivat paremmin säilyneet. Vuoden 2020 kaivauksissa kerrospaksuus oli paksuimmillaan noin 1 m luokkaa. Eri vuosien kaivauksissa on myöhäisemmistä maan muokkauksista huolimatta kuitenkin saatu esiin useiden rakennusten perustusten jäänteitä, kivikellareita, maakuoppakellareita, katu- ja torikiveysten rippeitä, jätekuoppia, tunkioita, kaivoja, piha-alueita sekä muita kulttuurikerroksia. Erityisesti 1600-luvulle ajoittuvat kerrokset ja rakenteet ovat kokonaisuutena katsottuna laajimmin säilyneinä 1700-luvun ollessa enemmän sekoittunut ja tuhoutunut ja osin vaikeammin erotettavissa 1800-luvun ilmiöistä. Kaivausten löytöaineisto on ollut melko runsasta ja esimerkiksi 1600-luvun esi-
neistö kertoo alueen porvarisstatuksesta.

3. KAIVAUSHAVAINNOT

Lattian (R900) pohjustuksena, koolausten alla on noin 10 cm paksuinen koksikuonakerros (R901). Koksikuonan alta kaivettiin oletettavasti perustusten aikana tasattua ja sekoittunutta hiekkapitoista, kuivana irtonaista ja pölyävää sekoittunutta, tiilimurun sekaista maata (M902) noin 10–15 senttimetrin paksuudelta. Samaa maata on joitain senttejä poistettu koksikuonan purkamisen ja sen jälkeisen siivouksen yhteydessä. (Kartat 2–3). Kerroksesta M902 löytyi muutamia siruja vihertävää tasolasia, pienen muste- tai apteekkipullon pala (lasipullo) sekä valkosavikoristeisen punasavivadin pala, eläimen alaleukaa sekä lattaraudan katkelma. Esineistön ajoitushaarukka osuu väljästi 1700–1800-luvuille (lasipullo 1800-l).

Kerroksen M902 alta esiin tuli koekuopan lounaisreunassa esiin kivirakenne / mahdollinen kiviperustus (R905), joka on tehty vaalealla siltillä (M903) täytettyyn kaivantoon (L904). Kivirakenne vaikuttaa liikuntasalin suuntaiselta, kaakko-luode, joskin suurin osa siitä jää koekuopan ulkopuolelle. Kivien pinnat näkyivät heti koksikuonakerroksen alta ja koksikuonakerros oli käytännössä kivien päällä. Kivet ovat melko suuria, erityisesti kaakkoisin, ja niitä mahtuu kolme koekuopan leveydelle (kartoitettua saatu kaksi, kolmas, luoteisin näkyy lattian alla koekuopan profiilissa). Kivien alla, silttimaan joukossa on tiilen paloja ja pienempiä kiviä. Kokonaisuus vaikuttaa kiviperustukselta, joka on tehty maatäytön kanssa perustuskaivantoon. Rakenteen yhteydestä kaivetusta silttimaasta (M903) löytyi pieni pala liitupiipun vartta (yleisajoitus 1600–1800-l). Kaivanto L904, jossa rakenne vaikuttaa olevan ulottuu alla olevan kerroksen läpi pohjamaahan asti. (Kartat 4–5).

Kivirakenne kaivantoinen on kaivettu kerrokseen M906, joka myös osin tiilen- ja hiilensekaista hiekkaisesta maata. Kerros voi olla osin paikalleen muodostuneita piha- tms. kerroksia, mutta lienee paikoin sekoittunutta. Kerroksen löytöaineisto koostuu muutamasta eläimenluusta, liitupiipun varren pätkästä sekä valkosavikoristellun punasavivadin reunapalasta. Keramiikka ei pysty ajoittamaan 1700–1800-lukuja tarkemmin. Kerros M906 kattaa lounaisreunaa lukuun ottamatta koko kuopan ja koekuopan keskiosissa sama maa jatkuu pohjamaahan asti.

Koekuopan koillispuoliskolla M906:n alla, pienellä alueella koillisreunan edustalla, on kerros karkeahkoa hiekkaa (M909) jonka alla on ohut, erityisesti profiilissa erottuva musta nokikerros (M910) pohjamaan päällä. Vastaavaa nokikerrosta on havaittu laajalti pihan puolen kaivausalueilla ja se viittaa osaltaan, että ainakin osin koekuopan alueella on paikallaan olevia koskemattomia kerroksia (kerrokset M909, M910).

Koekuopan pohjalla on vaaleaa silttiä (M907), jonka pinnalla oli paikoin, varsinkin profiileissa havaittavissa ohutta nokikerrosta (kuten M910). Silttikerroksen seassa oli kiviä. Kivet R908 keskittyvät koekuopan itäkulmaan kattaen lähes neljäosan koekuopasta. Maa (M907) kivien yhteydessä ja niiden ympärillä on pääosin jo puhdasta pohjamaata ja myös kivet vaikuttavat luontaisilta. Mustaa palokerrosta oli paikoin kiviä vasten ja niiden päällä. Pihan puolen kaivauksilla on havaittu alueen pohjamaan sisältävän moreenimaisen kivikkoisen hiekkakerroksen ennen sileitä, hienojakoisia silttikerroksia ja kyse on luultavasti tästä samasta kivikosta, joskin rakennettua kivirakennetta ei kivikon tiheyden vuoksi voida kokonaan sulkea pois.

4. YHTEENVETO

Yhteenvetona koekaivauksesta voidaan sanoa, että liikuntasalia rakennettaessa perustuksen alaa ei ole kaivettu tyhjäksi vanhoista maakerroksista eikä lattian alustaa korvattu esim. puhtaalla hiekalla. Rakenteiden perustukseksi lienee tasoiteltu paikallaan ollutta maata, joka jo aikaisemmin lienee muodostunut purkujen ja tasoitusten yhteydessä. Koekuopan lounaisreunasta tuli esiin kiviperustuksen osa, rakenteelle ei valitettavasti saatu ajoitusta. Löytöaineisto kuopasta oli vähäinen ja väljästi ajoitettavissa 1700–1800-luvuille. Pohjimmaisena esiintyvät pihan puolen kaivauksista tutut kerrokset: kivinen moreenimainen pohjamaa tiiviiden silttikerrosten päällä, sekä sen päällä ohut nokikerros. Arkeologista potentiaalia lattian alla on ja ilmiöt voivat tulla esiin nopeastikin koksikuonakerroksen alla olevan sekoittuneen tasoitekerroksen alta tai yhteydestä.

Kaarinassa 4.8.2020

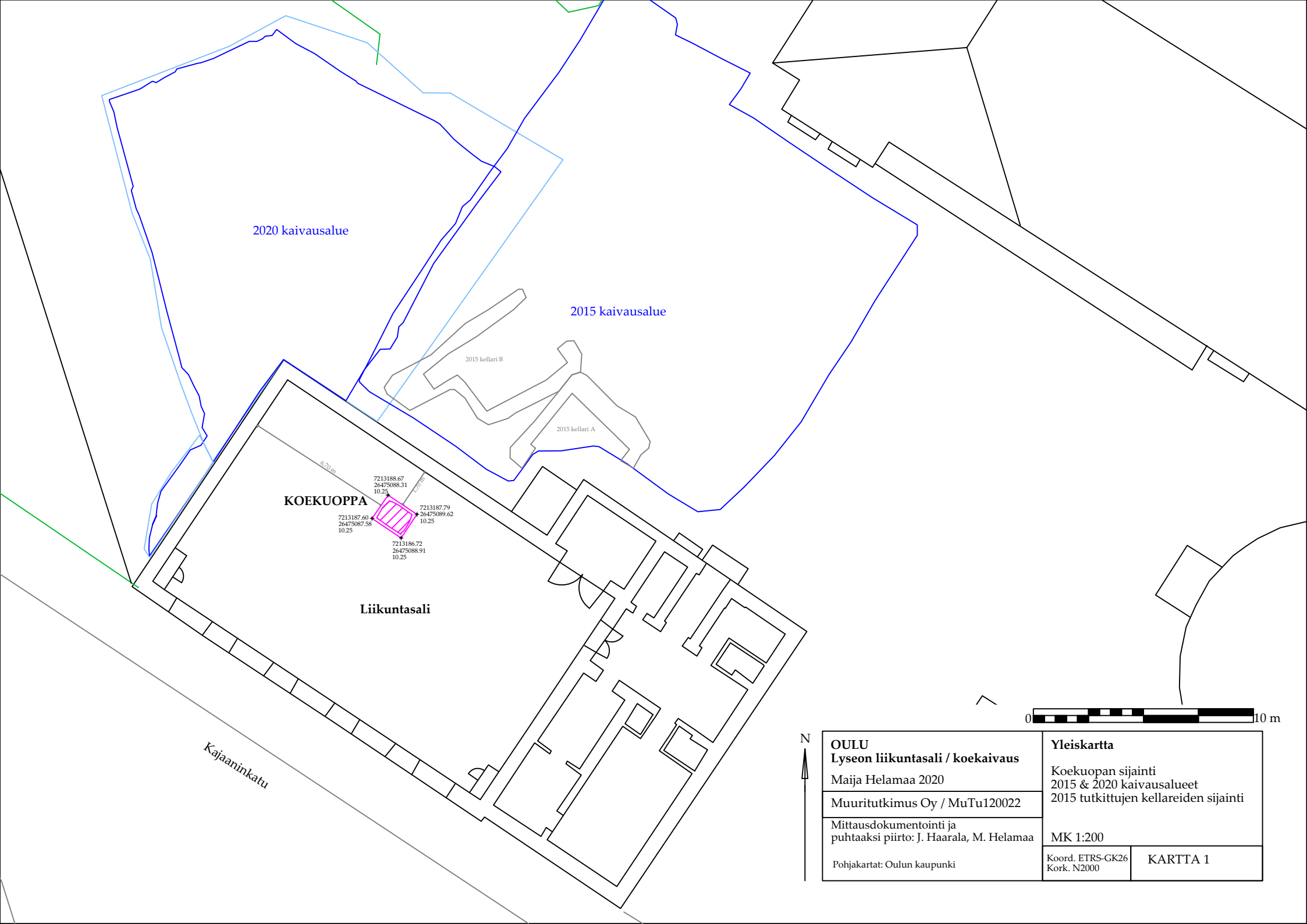
FM Maija Helamaa

OULU

Lyseon liikuntasali, Koekaivaus 2020

KARTTALUETTELO

Nro	Karttatyyppe	Aihe	Mittakaava	Koko
1	Yleiskartta	Koekuopan sijainti. 2015 & 2020 kaivausalueet. 2015 tutkittujen kellareiden sijainti.	1:200	A4, vaaka
2	Yksikkökartta	R901 Koksikuona	1:20	A4, pysty
3	Yksikkökartta	M902 Sekalaista tiilensekaista hiekkaa	1:20	A4, pysty
4	Yksikkökartta	M903 Vaalea tiivis siltti L904:ssä. M906 Sekalaista ruskeaa hiekkaa	1:20	A4, pysty
5	Yksikkökartta	L904 Kaivanto R905:lle. R905 Kiviperustus. M906 Sekalaista ruskeaa hiekkaa.	1:20	A4, pysty
6	Yksikkökartta	M907 Vaalea pohjamaasiltti. R908 Kiviä M907:n seassa. M909 Kellertävä karkea hiekka.	1:20	A4, pysty
7	Yksikkökartta	M907 Vaalea pohjamaasiltti. R908 Kiviä M907:n seassa. M910 Ohut tumma palokerros.	1:20	A4, pysty
8	Yksikkökartta	Pohjamaa	1:20	A4, pysty

2020 kaivausalue

2015 kaivausalue

2015 kellari B

2015 kellari A

KOEKUOPPA

7213187.60
26475087.58
10.25

7213188.67
26475088.31
10.25

7213187.79
26475089.62
10.25

7213186.72
26475088.91
10.25

Liikuntasali

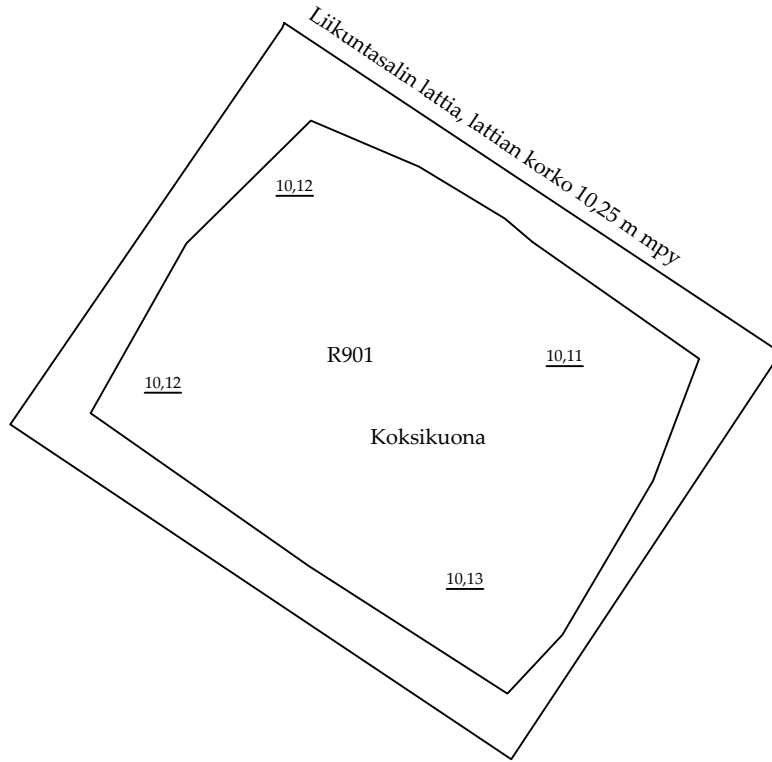
Kajaaninkatu

<p>OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020</p>	<p>Yleiskartta Koekuopan sijainti 2015 & 2020 kaivausalueet 2015 tutkittujen kellareiden sijainti</p>	
	<p>Muuritutkimus Oy / MuTu120022</p>	
	<p>Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala, M. Helamaa</p>	
	<p>Pohjakartat: Oulun kaupunki</p>	<p>MK 1:200</p>
		<p>KARTTA 1</p>

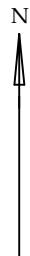
7213189
26475087

7213189
26475090

7213187
26475087

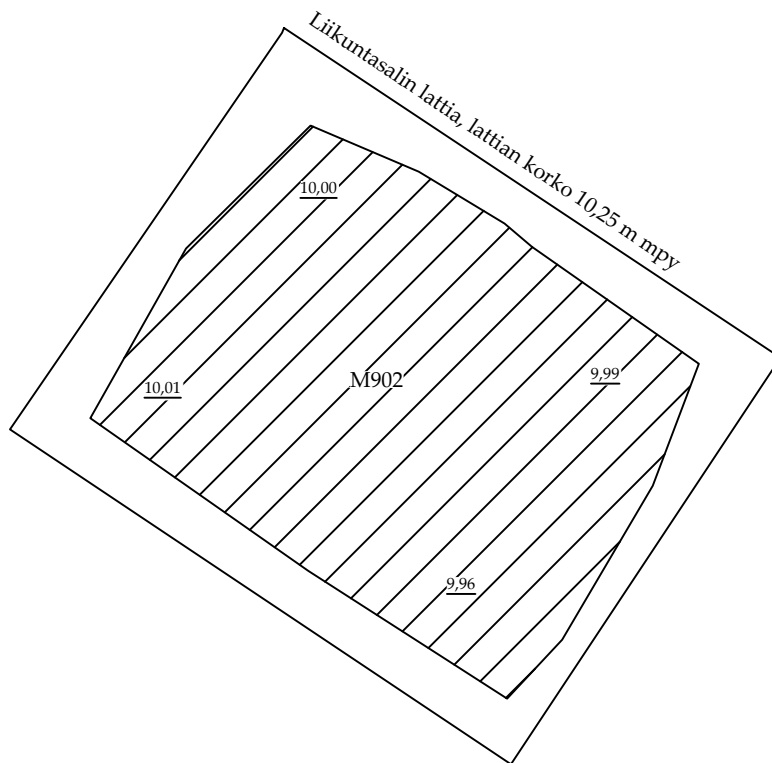
- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020	Yksikkökartta R901 Koksikuona	
	Muuritutkimus Oy / MuTu120022	MK 1:20
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 2

7213189
26475087

7213189
26475090

7213187
26475087

- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

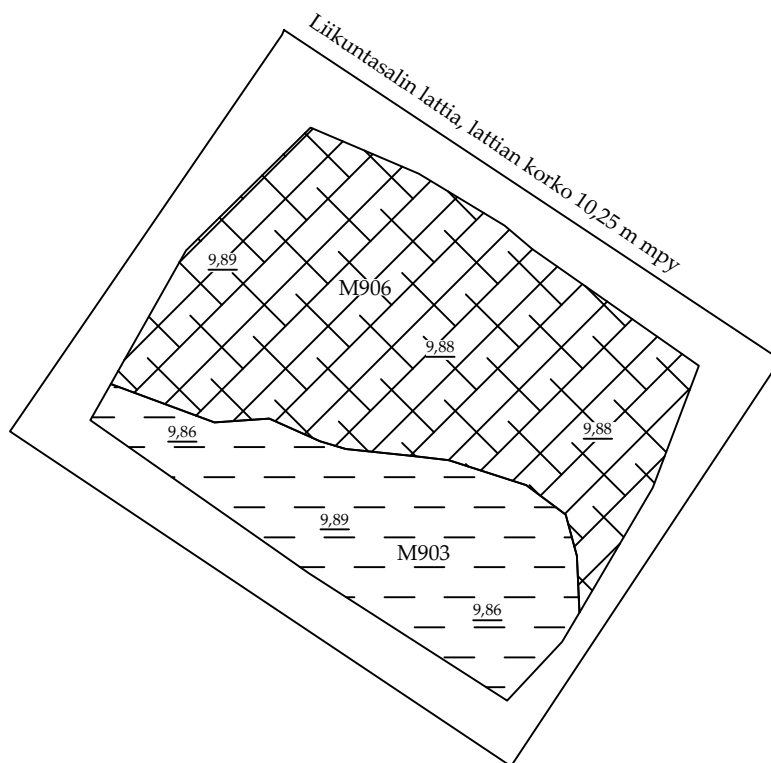
0 1 m

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020	Yksikkökartta M902 Sekalaista tiilensekaista hiekkää	
Muuritutkimus Oy / MuTu120022	MK 1:20	
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 3

7213189
26475087

7213189
26475090

7213187
26475087

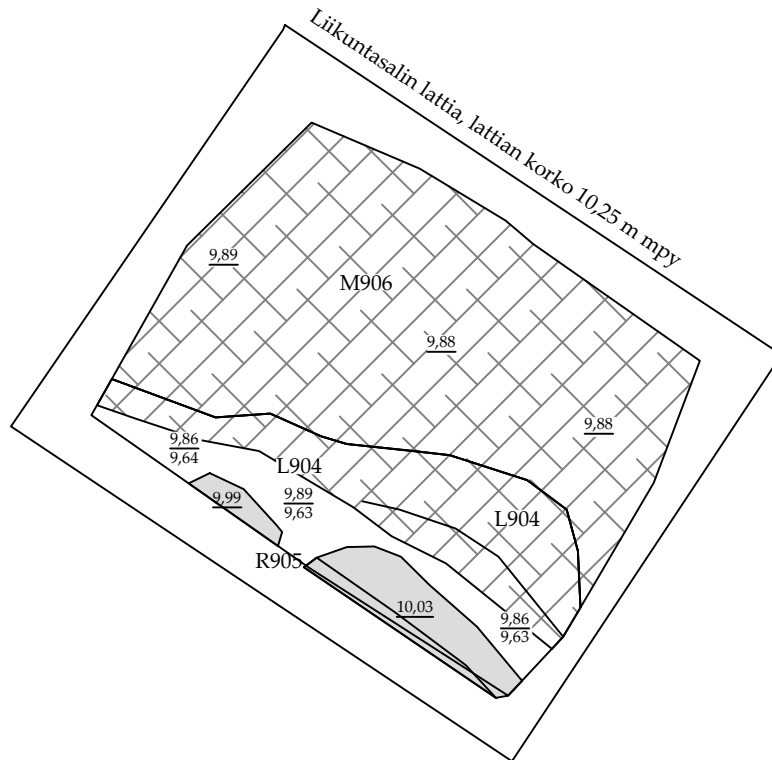
- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020	Yksikkökartta M903 Vaalea tiivis siltti L904:ssä M906 Sekalaista ruskeaa hiekkaa	
Muuritutkimus Oy / MuTu120022		
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	MK 1:20	
	Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 4

7213189
26475087

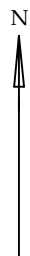
7213189
26475090

7213187
26475087

- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

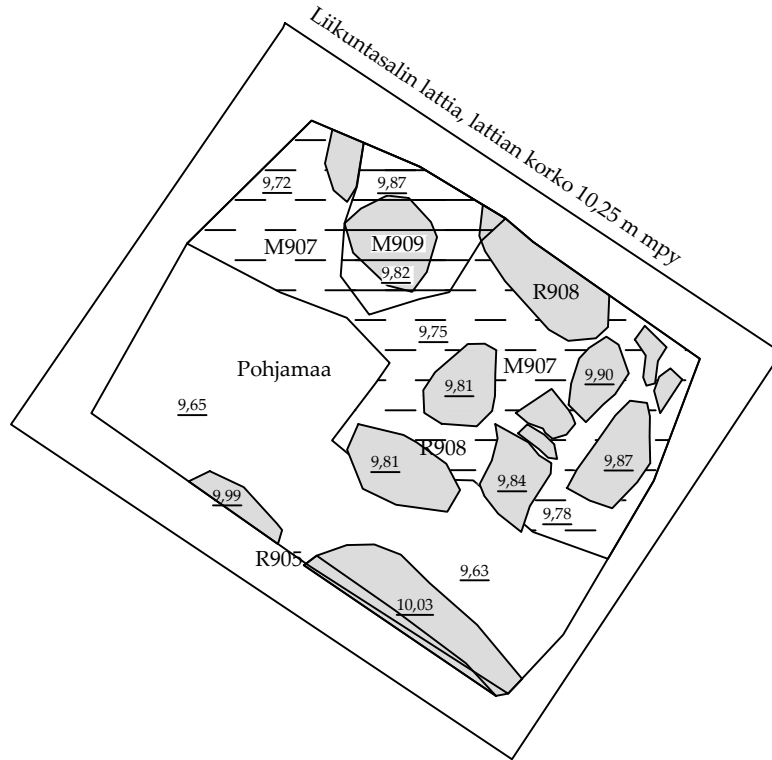
0 1 m

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020 Muuritutkimus Oy / MuTu120022	Yksikkökartta L904 Kaivanto R905:lle R905 Kiviperustus M906 Sekalaista ruskeaa hiekkaa
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	MK 1:20
Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 5

7213189
26475087

7213189
26475090

7213187
26475087

- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

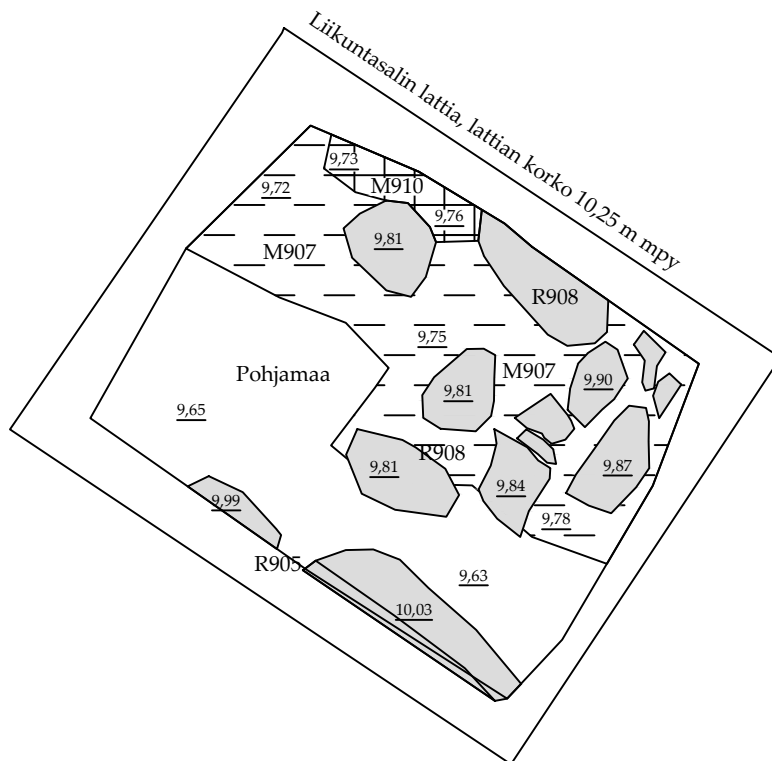

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020	Yksikkökartta M907 Vaalea pohjamaasiltti R908 Kiviä M907:n seassa M909 Kellertävä karkea hiekka	
Muuritutkimus Oy / MuTu120022	MK 1:20	
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 6

7213189
26475087

7213189
26475090

7213187
26475087

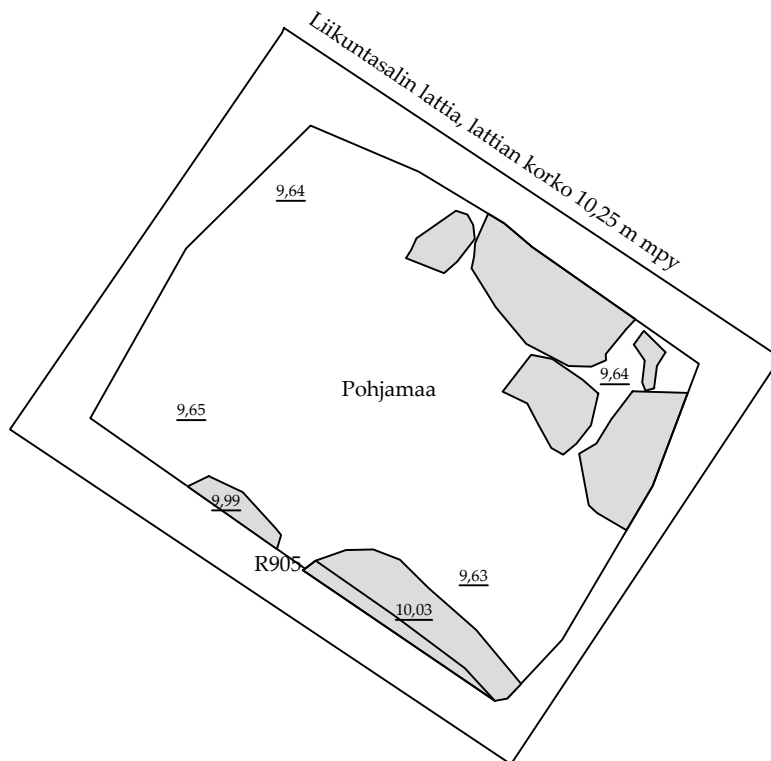
- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020	Yksikkökartta M907 Vaalea pohjamaasiltti R908 Kiviä M907:n seassa M910 Ohut tumma palokerros	
Muuritutkimus Oy / MuTu120022	MK 1:20	
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 7

7213189
26475087

7213189
26475090

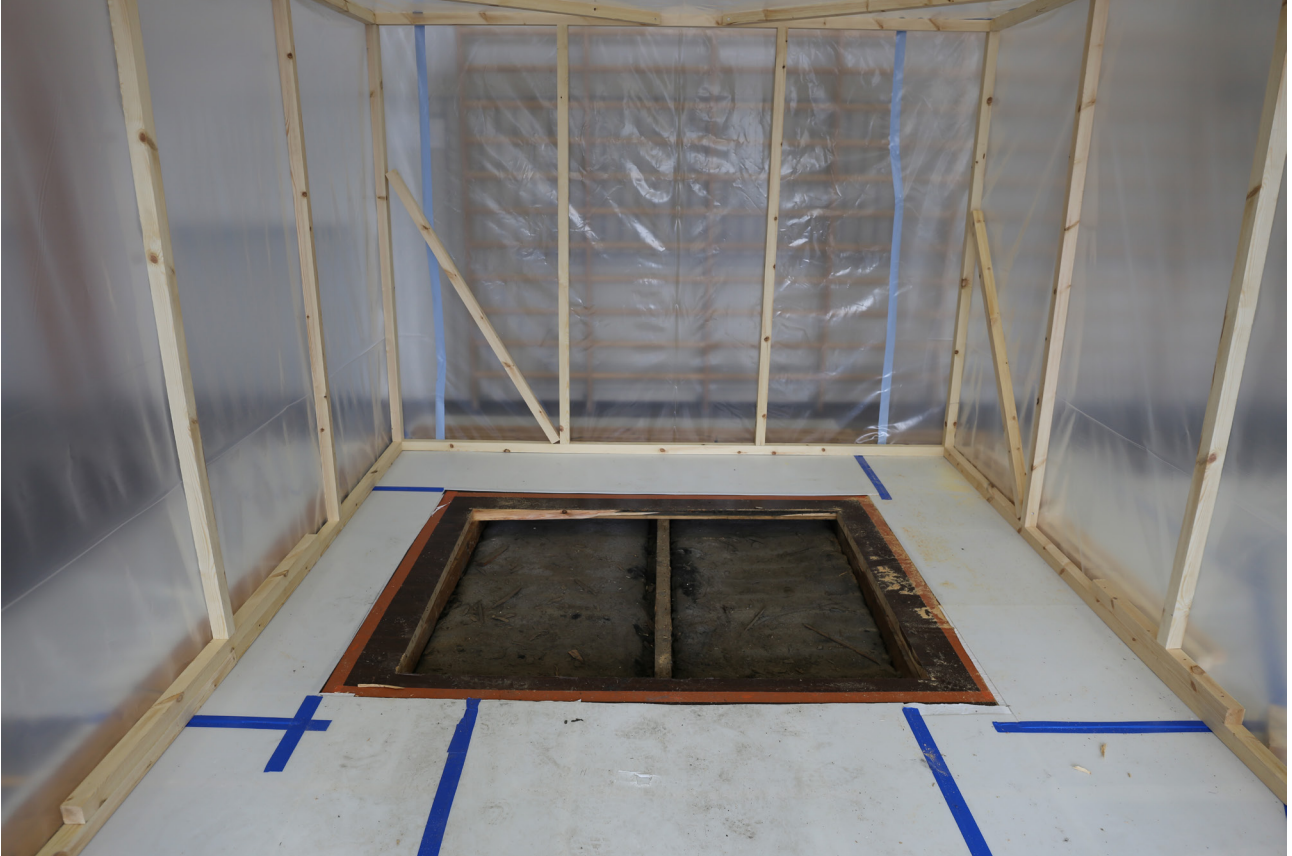
7213187
26475087

- Ruskea hiekkainen maa
- Sekalainen maa
- Vaalea siltti
- Vaalea hiekka
- Nokimaa, hiilinen maa
- Kivi

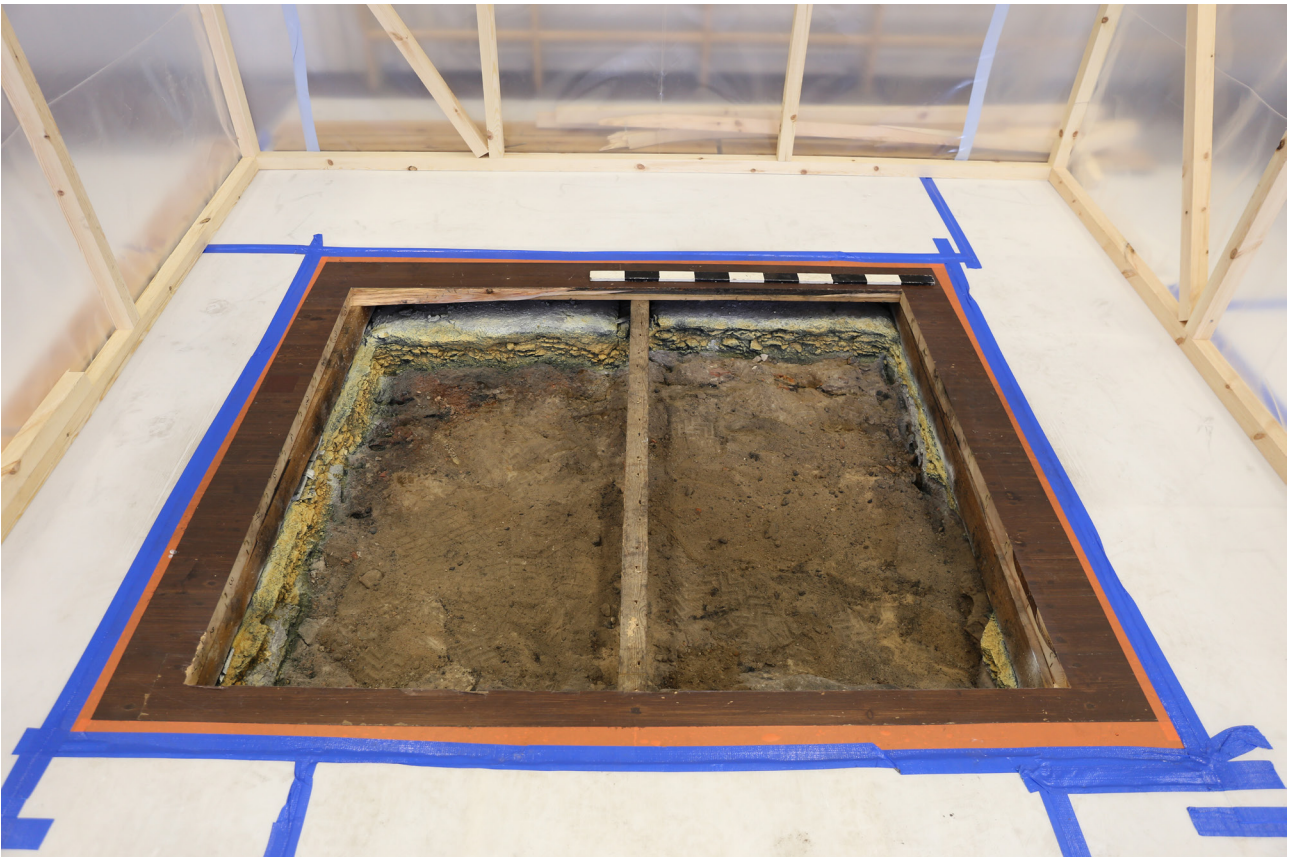

OULU Lyseon liikuntasali / koekaivaus Maija Helamaa 2020	Yksikkökartta Pohjamaa	
Muuritutkimus Oy / MuTu120022	MK 1:20	
Mittausdokumentointi ja puhtaaksi piirto: J. Haarala	Koord. ETRS-GK26 Kork. N2000	KARTTA 8

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_2: Koekuoppa: lattia (R900) poistettu, alla koksikuonakerros (R901). Lounaasta, M. Helamaa, 13.7.2020

MuTu120022Dg_3: Koekuopan arkeologisen kaivuun lähtötilanne, esillä M902. Lounaasta, J. Haarala, 16.7.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_4: Hiekka- ja tiilimurskakerros M906 ja vaalea siltti M903, päältä pois kaivettu sekalainen hiekkakerros M902. Lounaasta, J. Haarala, 16.7.2020

MuTu120022Dg_5: Koekuopassa esillä hiekka- ja tiilimurskakerros M906 ja osin leikkaus L904 sekä kivet R905. Lounaasta, J. Haarala, 16.7.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_6: Koekuopassa esillä hiekka- ja tiilimurskakerros M906 ja osin leikkaus L904 sekä kivet R905. Koillisesta, J. Haarala, 16.7.2020

MuTu120022Dg_7: Koekuopan kulttuurikerrokset pois kaivettu, esillä vaalea silttiä M907 ja pohjamaata sekä kiviä R908. Lounaasta, J. Haarala, 16.7.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_8: Koekuoppa pohjaan kaivettuna Lounaasta, J. Haarala, 16.7.2020

MuTu120022Dg_9: Koekuoppa pohjaan kaivettuna Koillisesta, J. Haarala, 16.7.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_10: Koekuopan luoteisprofiili (M902, M906, M907). Kaakosta, J. Haarala, 16.7.2020

MuTu120022Dg_11: Koekuopan koillisprofiili (M902, M906, M907, R908, M909, M910). Lounaasta, J. Haarala, 16.7.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_12: Koekuopan kaakkoisprofiili (R908, M902, M906, L904-M903-R905). Luoteesta, J. Haarala, 16.7.2020

MuTu120022Dg_13: Koekuopan lounaisprofiili (R905, M903). Koillisesta, J. Haarala, 16.7.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_14: Koekuopan lounaisprofiili (R905, M903). Pohjoisesta, J. Haarala, 16.7.2020

MuTu120022Dg_15: Löydöt yksiköstä M902. Rautahela, bolus-koristeinen punasavivadin pohjapala, pienen lasipullon olkaa ja kaulaa, tasolasia 3 kpl, leukaluu, pieni eläimen palanut luu. M. Helmaa, 4.8.2020

Liite 3. Kuvataulut
OULU Lyseon Liikuntasali

MuTu120022Dg_16: Liitupiipun varren pala yksiköstä M903. M. Helamaa, 4.8.2020

MuTu120022Dg_17: Löydöt yksiköstä M906. Bolus-koristeisen punasavivadin reunapala, liitupiipun varren pala, kaksi palamatonta luuta. M. Helamaa, 4.8.2020

OULU**Lyseon liikuntasali, koekuoppa 2020****YKSIKÖT****R 900 Liikuntasalin lattia**

Lattian korkeus 10,25 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_1-2

R 901 Koksikuona

Kattaa koko koekuopan alueen 1,4x1,0 m. Ei kaivettu arkeologisesti.

Kovaksi kovettunutta koksikuonaa.

Yksikön pinta n. 10,12 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_2 Kartta 2

M 902 Sekalaista tiilensekaista hiekkaa

Koko koekuopan alue 1,4x1,0 m. Ylin arkeologisesti kaivettu kerros. Paksuus noin 10 cm.

Hyvin hienojakoista vaaleanruskeaa hiekkaa, jossa seassa pieniä kiviä ja tiilenpaloja.

Yksikön pinta n. 10,00 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_3 Kartta 3

M 903 Vaalea tiivis siltti L904:ssä

Koekuopan lounaispuolella 1,4 x 0,5 m alueella. Jatkuu kivien R905 väleihin ja pienenä kaistaleen luoteis- ja kaakkoisprofiileihin. Paksuus 20-30 cm.

Vaalea hienojakoista silttiä. Pohjalla, osin kivien R905 alla on tiilenpaloja ja pieniä kiviä.

Yksikön pinta n. 9,85-9,90 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_4 Kartta 4

L 904 Kaivanto R905:lle

Koekuopan lounaispuolella 1,4x0,5 metrin alueella. Leikkauksen reuna koillisessa M906:ta leikkaava reuna hyvin jyrkkäreunainen. Leikkauksen syvyys 20-30 cm.

Selkeä perustuskuoppa.

Leikkauksen pohja n. 9,60-9,65 m mpy korkeudella.

Kuvat: MuTu120022Dg_4-6 Kartta 5

R 905 Kiviperustus

Koekuopan lounaisprofiilin edustalla/profiilissa, koko 1,5 metrin matkan. Osa kivistä näkyy vain koekuopan profiilissa. Kivien halkaisija n. 20-40 cm. Suurin hieman kulmikas, mahdollisesti muotoiltu.

Kivien pinta n. 9,90-10,00 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_5, 13-14 Kartta 5-6

OULU**Lyseon liikuntasali, koekuoppa 2020****YKSIKÖT****M 906 Sekalaista ruskeaa hiekkaa**

Kattaa lähes koekuopan, uudempi perustuskuoppa L904 leikkaa, noin 1,5x1 metrin alue. Paksuus vaihteleva 10-20 cm.

Sekalaista hiekkaa ja tiilimurua sekä pieniä tiilen paloja Seassa paikoin pieniä määriä hiiltä ja nokea. Paikoin hiekkaa pelkkinä hiekkalinsseinä, pääosin sekaisin tummaksi hiekaksi värjäytyneenä.

Yksikön pinta n. 9,88 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_5-6 Kartta 4-5

M 907 Vaalea pohjamaasiltti

Koekuopan koillispuolisko noin 1,4 x 0,7 metrin alue. Paksuus 5-10 cm.

Hyvin vaaleaa puhdasta silttiä. Pohjamaan ja pohjamaakivien päällä.

Yksikön pinta n. 9,72-9,78 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_7 Kartta 6-7

R 908 Kiviä M907:n seassa

Koekuopan itäpuoliskolla noin metrin alueella. Kivien halkaisija 10-30 cm.

Luonnollisen pyöreitä kiviä pohjamaassa, ei muodosta selkeää rakennetta.

Kivien pinta n. 9.80-9,90 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_7-9 Kartta 6-7

M 909 Kellertävä karkea hiekka

Koekuopan pohjoiskulmalla 40 x 40 cm alue. Jatkuu koillisprofiiliin. Paksuimmillaan profiilin kohdalla, ohenee selkeästi kaivetulta alueelta. Rajautuu osin R908 kiviin, osin kivien päällä. Paksuus noin 5-15 cm.

Kellertävää karkeahkoa hiekkaa.

Yksikön pinta noin 9,82-9,87 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_11 Kartta 6

M 910 Ohut tumma palokerros

Koekuopan pohjoiskulmalla 50 x 15 cm alue. Jatkuu koillisprofiiliin. Paksuus noin 1 cm.

Sentin paksuinen tumma kerros, osin selkeästi palanut kerros.

Yksikön pinta 9,73-9,76 m mpy.

Kuvat: MuTu120022Dg_11 Kartta 7